

klart, at Drengene, der føre dette ensformige Liv, jeg her har skildret, vilde være særdeles glade ved engang at faae Afveksling deri. Vi, der have gaaet i Skole, erindre, at et af Lyspunkterne i vor Skoleliv var de glade Dage, naar vi mødtes af Budstabet om, at en Lærer var syg; hvilken Jubel rørte sig da ikke i alle Drengenes Hjertier, efterhaanden som Nygiet blev bekræftet, og det viste sig at være en ret alvorlig Sygdom! Men burde det nu egentlig være saa, eller hvad kunde der være i Veien for, at Skolen af og til tog det mere rimeligt og lempeligt og gav Drengene en Fribag, en halv eller en hel (Stemmer: De have Maanedsløst). Ikke engang det er Tilfældet; der er Skoler, hvor de lige fra Sommerferien og til Jul ikke have en eneste Extrafridag, og naar man saa siger til Skoler: Hvorfor giver De ikke Drengene en Fribag hver 14de Dag, saaledes som ved Almueskolen, saa mødes man med den samme Indvending: Vi kunne ikke undvære disse Timer. Det Samme kommer igjen med Hensyn til Stoffet. Det er jo sikkert nok, at den Undervisning, der bliver givet i den lærde Skole, paa mange Maader er ensidig. Det er jo tidt forbausende, hvorledes Studenter kunne komme ud af den lærde Skole, og uaftet de ere saa fyldte med Stof i mange Retninger, dog ere fuldstændig uvidende om det Samsund, hvori de skulle leve, og de borgerlige Forhold, hvori de skulle færdes. Nu er der jo ganiske vist mange Skoler, hvor man gjerne vil lægge nogen Vægt paa ogsaa at meddele Eleverne nogen Kundskab derom, men det kan man ikke, thi Planen tilsteder det ikke. Derfor siger jeg: Mon vi ikke kunde komme saa vidt, at vi kunde blive enige om at give Skolen nogen Frihed, og det kan kun gøres paa een Maade, nemlig gjennem Examen. Dersom vi kunde lempe de Forderungen, der stilles til Examen, vilde vi derigjennem kunne give nogen Mulighed for at virke i den Retning, jeg anser for den ønskelige, forsaavidt den finder Tilslutning i Skolerne. Det kan ikke gøres, uden at komme ind paa Examen, uden at komme ind paa at reducere disse mangfoldige Forderungen, der stilles, til meget færre, saaledes at Skolen faar et vist Spillerum, en vis Gyde til at kunne indrette sig i Overensstemmelse med sin egen bedre Opfattelse. Naar vi fik saadanne enkelte Skoler, der gjorde Alvor deraf, vilde det have sin store Betydning. Jeg tror, at der er Forældre nok, der ville samle sig derom og derigjennem øve en Modvægt mod den dumme offentlige Mening, der ikke vil være med til Andet end at faae Børnene proppede til det Øverste og hele deres Liv optagen fra Morgen til Aften af Skolelæsning. Altsaa, det tror jeg er en praktisk Ting, og jeg kan efter den Stemning, der er mellem Folk, der kjende disse Ting, ikke skjønne, at det skulde være umuligt at faae gjort et Fremskridt her. Jeg for mit Ved-

kommende vil sige, at, dersom det Udvalg, vi nu formodentlig ere i Begreb med at nedsætte, blot paa dette Punkt kunde komme med en sælles Indstilling, der saa igjen kunde blive vedtagen her nogenlunde enstemmig, vilde derved være gjort et Fremskridt, som mangfoldige Forældre ville være os særdeles taknemlige for at have gjort.

Saa, der var selvfølgelig mange andre Ting, jeg ogsaa kunde have ønsket at gjøre nogle Bemærkninger om, men af Hensyn til det Tidspunkt, hoorpaa vi nu staa, skal jeg indskrænke mig til de Bemærkninger, jeg allerede har tilladt mig at fremsætte.

Bajer: Da jeg stillede mit **Ændringsfor-**slag om, at den kvindelige Ungdoms Afgang til den høiere Undervisning skulde indbrages under Udvalgets Overveelse, havde jeg endnu ikke hørt den ærede Ordsrørsers Begrundelse af Hovedforslaget, og det var mig ikke dengang klart, at dette 11 Mandes Udvalg kun skulde være en Slags Murbækker for Lønningsudvalget. Nu fortryder jeg imidlertid paa ingen Maade at have filllet mit Forslag, thi den Tanke, der ligger deri, har mødt saa megen Anerkjendelse fra forskellige Sider, og jeg glæder mig over den Forhandling, der har fundet Sted, idet det jo har mødt megen Velvillie, især fra de ærede Medlemmer for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) og Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes), medens derimod den ærede Ordsrør og jeg, som han meget rigtig bemærkede igaa, ere aldeles uenige i dette Punkt. Jeg kan derfor ikke ønske, at denne Tanke, som har mødt en saadan Anerkjendelse her, skulde følge med ind i Udvalget, hvor vistnok Lønningspørgsmaalet vil komme til at spille Hovedrollen, og jeg skal derfor, tilfreds med den Anerkjendelse, mit Forslag har nydt, tage det tilbage.

Formanden (Krabbe): Det af det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) stillede **Ændringsforslag** er saaledes taget tilbage; maa jeg spørge, om Nogen optager det. (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Brig: Det ærede Medlem for Langeland (Brandes) sølte sig noget stødt over, at jeg havde erklæret ikke at ville inblade mig paa en Debat om Professorposten i **Æsthetik**, fordi det let kunde føre til uhyggelige Konsekvenser. Min Mening dermed var — det bemærker jeg for at undgaa Misforstaaelser — at jeg opfattede det ærede Medlem, som om han mente, at der hagede Negativtælsen af at ansætte en bestemt Mand i denne Post maaste laa nogle Motiver, som ikke vare syn- derlig smukke. Dette var min Grund. Jeg mente, at, naar man vilde inblade sig paa en Debat om, hvilke Motiver der kunde være Grund